

**UKIOQ MISSINGERSUUSIORFIUSOQ 2019 PILLUGU KOMMUNINUT
ATAATSIMOORTUMIK TAPIISSUTINUT ISUMAQATIGIISSUTEQARNISSAQ
PILLUGU ISUMAQATIGIISSUT**

Nalinginnaasut

Kommunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat januaarip 22-anni 2014-imi missingersuusiortarnermi nutaamik isumaqatigiissusiorput kommunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat akornanni suleqatigiinneq piorsaaviginiarlugu ataatsimullu suleqatigiinnikkut siunissami attaneqarsinnaasumik aningaasaqarnermut politikkeqalernissamut aqutissiuussisussamik pisortanilu suliassat naammassineqartarnissaannut.

Missingersuusiortarnermi suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi ukiunut arlalinnut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissusiornerit siunissami pilersaarusiornissamut iluaqutaasussamik isumaqatigiissutiginnissaat, aammalu pisortat ingerlatsiveqarfiini tamani paasiuminartuullutillu aqukkuminartuunissaat illuatungeriit isumaqatigiissutigaaat. Ataatsimut unammilligassat qularnaarlugit oqimaaqatigiissuunissaasa pisariaqarnera illuatungeriit erseqqissaatigaat, peqatigitillugulu aamma kommunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat namminneq aalajangiisinaanerat eqqarsaatigalugit..

Siunissami ataatsimoortumik tapiissutitut isumaqatigiissutit ajunngitsumik kajumissuseqalersitsinermik pilersitseqataassapput, taamaaliornikkut pisortat suliassai pisariitsumik tulluurtumillu suliarineqarsinnaassammata, tamannalu pillugu ingerlaavartumik nalilersuisoqartarluni, tamatumani aningaasaqarnikkut sunniutaasut uuttuiffiginiarneri kisiisa pinnagit, kisiannili aamma suliassani isumaginninniarnermi pitsaassuseq naammagisimaarinninnerlu uuttuiffiginiartillugit.

Naalackersuisut kommunillu akornanni suleqatigiilluarnissamut atatillugu atorfilittat inatsisitigut allanngoriartornerit aamma kommunit aningaasaqarneri taavalu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit malitsigisaanik sunniutaasut ataavartumik immikkut eqqartueqatigiiffigineqartarput.

Immikkoortunut pilersaarutit

Immikkoortunut pilersaarutit ukiunut arlalinnut atuuttussat inuiaqatigiit katitigaanerisa allanngoriartornerat tunngavigalugu suliarineqassapput, tassani ukiut tamaasa illuatungeriit pisortat aningaasarsiornerannik piffissamut ungasinnerusumut pilersaarusiortarnerat aallaavigineqassaaq, suliarineqartullu kingusinnerusukkat aningaasanut inatsisip kommunillu missingersuusianaannik suliaqarnermut ilanngunneqarsinnaallutik.

Immikkoortunut pilersaarutit suliarinerini ilaatigut suliassat nuunneqartussat piareersarfiginnissaannut siunnersuuteqartoqartarpoq. Kommunit akisussaaffeqarfiit amerlanerusut tigorussuppaat, taamatutaaq sanaartornermut tunngassuteqartut. Illuatungeriit isumaqatigiissutigaaat taamaaliornissat sukumiisumik piareersarneqassasut imatullu pissasut sanaartornerit

ingerlaavartunngortillugit aamma kommunit akornanni sanaartornermut aningaasat agguanneqartarnerannut naammaginatunuk aqutissiuussisoqassasoq.

Susassaqarfimmut aalajangersimasumut tunngatillugu nuna tamakkerlugu kommuninullu immikkoortunut pilersaarutit sanaatortitsinernut aningaasanik kommuninut nuussisoqassappat tunngaviatigut piumasariqassapput. Nuna tamakkerlugu immikkoortunut pilersaarutunik aammalu Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu immikkoortunut pilersaarutunik suliaqartarnermut taakkuninngalu ingerlaavartunik ataqatigiissaarineranut atatillugu ukiuni tulliuttuni annertuumik salliutitsilluni suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Taamaalillunilu immikkoortunut pilersaarutunik suliaqarneq nuna tamakkerlugu anguniakkanik qulakkeerinnissaaq, tamatumani kommunini immikkoortumut pilersaarutunik najukkami/kommunimi pisariaqartitanut atatillugu atuutsitsilernissaaq qulakkiissallugu.

Ataatsimoortumik tapiissuteqariaaseq aamma naligiissaarineranut periuseq nutaaq

Ataatsimoortumik tapiissuteqariaaseq aamma naligiissaarineranut periuseq nutaaq nangittumik suliarineqassasoq illuatungeriit isumaqatigiissutigivaat. Periutsimi nutaami arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissamik tunngavik atorineqassaaq ataatsimoortumillu tapiissutit agguataarnerini kommunini assigiinngitsuni aningaasartuutaanerusartut assigiinngitsut pingaartinneqartassallutik. Aammattaaq periuseq atorlugu assigiinngitsunik isertitatigut tunngaveqartartut aqutigalugit assigiikannersumik akileraaruteqarluni kommunit naammaginatunuk sullissisinnaapput.

Arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissamik periuseqarnermi Avannaata Kommunianit aamma Kommune Qeqertalimmit sivikinnerpaamik ukiup ataatsip ingerlanerani ingerlatsinermit naatsorsuuteqarnissaa minnerpaamik pisariaqarpoq.

Periutsumik nutaamik nangittumik suliaqarnermi suleqatigiissitami kommuninut namminersorlutillu oqartussanit peqataatitaqartumi pissaq, tassanilu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmik peqataatitsisoqassalluni. Aalajangersimasumik ilinniagalinnit ikiorserneqartarnissaaq naatsorsuutigineqartassaaq taamalu Naalakkersuinikkut Ataqatigiissaarisooqatigiinni sulinerup siuariartornissaa pillugu akuttunngitsumik nalunaarutiginnittoqartarnissaa qulakkeerneqarluni.

Isumaqatigiissutip matuma isumaqatigiissutigereernerata kingorna siunissami periusissami aamma taassuma tunngaviusumik suliarineqarnerani kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarnissaaq pillugu oqaloqatigiissutigineqassasoq illuatungeriinnit isumaqatigiissutigineqarpoq.

Ataatsimoortumik tapiissutinut aamma naligiissaarineranut periutsumik nutaap atulersinnissaata tungaanut periuseq atuuttoq unaangallassaaq:

- Piffissami 2016-imiit 2018-imut aaqqiissutaagallartoq 2019-imi aamma 2020-mi atorineqarallassasoq.
- Kommuneqarfik Sermersuup tamanut tapiissutinut isertitaat ukiumut 90 mio. koruuninik ilanngarneqassapput, taakkulu kommunit sisamaasut akornanni agguanneqassallutik:

Kommune Kujalleq 33 mio. kr, Qeqqata Kommunua 5 mio. kr, Kommune Qeqertalik 33 mio. kr aamma Avannaata Kommunua 19 mio. kr.

Immikkut ittumik suliniuteqarfissat kommuninit Namminersorlutillu Oqartussaniut peqataaffigineqartariaqartut.

Missingersuusiortarnermi suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi pisariaqarpoq ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissutit piffissamut ungasissumut pilersaarusanut naapertuutsinneqarnissaat. Ataatsimoortumik tapiissutinut isumaqatigiissutit pisortat suliaasa ersarissumik aaqqiiviginissaat qulakkeerniarlugu, sakkullu sorliit atorlugit ataatsimoortumik paasinnittoqarnissaani aningaasaqarnikkut atasinnaasumik ineriartortitsinissami kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni tulluurtumik suliassanik agguassisinnaanermut ajunngitsumik tunngaviliissapput.

Tamatumanilu nassuerutigalugu inuiaqatigiit aaqqissuussaanikkut ajornartorsiutaasa qaangerniarneranni pitsaasumik ilusilersukkamillu suleqatigiinnissaq pisariaqartinneqarmat. 2019-imut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissummi suliaqarfiit uku iluanni suliniutit immikkut ittumik isiginiarneqassapput:

Pisortat suliaqarfiini pitsaanagerusumik aningaasanik aqutsinissaq:

Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsit januaarip aallaqqaataani 2018-imi atulersinneqartoq naapertorlugi, missingersuusiortarnermi ataqatigiissaarinermut naatsorsuutit pitsaanagerusut, pisortani tamani aningaasaqarnermik aqutsinerup nukittorsarnera aamma kommuninut Namminersorlutillu Oqartussanut aningaasaqarnermik attanneqarsinnaasumik ineriartortitsineq qulakkeerneqassallutik.

Inatsisip atulersinniarnerni kommunit nangittumik peqataatinneqassapput, ilaatigut Missingersuusiortarnermut Naatsorsuusiortarnermullu Siunnersuisoqatigiit inatsisitigut aalajangersagaasukkut kommunit pisortatigoortumik peqataatinneqarnerisigut, tassanilu kommunimi aningaasaqarnikkut aqutsineq pillugu allaffissornikkut najoqqutassat aalajangersarniarnerini ilaatigut suliakkiisoqartassalluni. Matumani pisortat ataatsimoortumik aningaasaqarnikkut aqutsinermut atortorissaarutaasa atulersinneqarnissaat aamma digitalinngorsaanermut pisiniartarnermullu susassaqarfimmi suliniutit eqqarsaatigalugit sunniutaasinnaasut ataatsimullu iluarsiiissutissat sapinngisamik annerpaamik atorluarneqarnissaat anguniarneqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu paatsuungasoqaqqunagu eqqaaneqassaaq, missingersuutit tamarmiusut naatsorsorneqarnissaat Naalakkersuisunit qinnutigineqarmat, § 2 innersuussutigineqarpoq, maannamut atorunnaarallartinneqarpoq. Kingunerissavaa kommunip aningaasaqarnerata 2019-imi nakkutigineqarnera 2018-imut taannalu sioqqullugu pisumut naleqqiukkaanni allannguuteqanngitsumik ingerlanneqassaaq.

Aningaasartuutininik misissueqqissaarnerit

Ukioq 2017 ilanngullugu aamma tassanngaanniit aningaasatigut inatsit aqputigalugu aningaasartuuteqarfiit ataavartumik aningaasartuutit misissuiffigeqqissaarnissaannut ilaatigut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq. Taassuma suliassamik naammassisaqarniarnerup pitsaassusaanik qulaajaanissaq siunertaraa, ajornanngippallu pisortat aningaasaqarneranni aningaasaqarnermut inissaqartitsinerusinnaasunik sipaarfiusinnaasunik nassaarsinnaanissaq siunertaalluni.

Tamatumunnga atatillugu namminersorlutik oqartussani kommuninilu, assersuutigalugu qarasaasiaqarnermut tunngatillugu, sulianik tigusiniarnermi susassaqarfiup misissuiffigeqqissaarneqarnissaa pineqartillugu, kommuninik suleqateqarnissaaq pisariaqarsinnaavoq.

Susassaqarfiit avitsilluni aningaasalersorneqartut:

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat utertitsisarnermik aqqissuussat aqputigalugit susassaqarfinni arlalinni aningaasalersuisarneq avittarpaat. Tamatuma kingunerisinnaavaa naapertuutinnngitsumik kajumissuseqalersitsiniartarneq, tassa susassaqartut ataasiakkaat aningaasartuutigisartagaat kiffartuussinermi tamakkiisumik aningaasartuutiginerartunut naapertuuttanngimmata. Taamaammatt kiffartuussineq kiffartuussinermit allanit kommunimit Namminersorlutilluunniit Oqartussanit tamakkiisumik aningaasaliiffiginerartunit naapertuutinnngitsumik unammillerneqassaaq.

Tamanit soqutigineqarpoq innuttaasut eqqortumik sullinneqartarnissaat aamma pinsinnaatitaaffitsik malillugu kiffartuunneqarnissaat. Aningaasaqarnikkut aqqissuussinerit tamanna ikorfartussavaat, taamaammallu susassaqarfiit avitsilluni aningaasalersorneqartut susassaqarfinni missingiiffiginerartunngitsuni atornerartussanngorlugit sapinngisamik killilersimaarneqassapput.

Assinganik kommunit ingerlatsinerinut namminersorlutik oqartussat tapiissutit imaluunniit sivikitsumik siviunerumilluunniit tapiiffiginerartagaat susassaqarfiit misissuataarnissaat misissuiffigeqqissaarnissaallu pisariaqarpoq. Taamatut tapiissutinik aqqiissuteqarneq amerlasuutigut iluatsinngitsumik pilersaarusiornertalimmik kommuninut allaffissornikkut oqimaaloqutaasutut misiginerartarpoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunillu 2013-imi suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutip nassuiaatiginerartara innersuussutigineqarpoq.

Siunissami saqqummiussassat qanoq pakkersimaarneqarsinnaanersut pillugit kommunit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aamma naalakkersuisoqarfiit attuumassuteqartut akornanni suleqatigiinneq, matumani susassaqarfiit ilaat tamanut tapiissutit aqqiissutit atorlugit ilaatinneqassanersut imaluunniit immikkut aqqiissutaassanersut Namminersorlutik Oqartussanit utertitsiiffiginerartarlutik imaluunniit tapiiffiginerartarlutik pissanersut. Sulinermi suliniutit pitsaassusaata pissusissamisoortumik uuttortarnissaat pingaaruteqartuuvoq.

Digitaliseeriineq:

Digitaliseeriinissamik periusissiami nutaami pisariillisaanissamik periarfissap piviusunngortinneqarnissaanik sulineq nanginneqassaaq, pilersaarummi tamarmiusutut nassuiaatiniittut tunngavigalugit. Taamatut suliaqarnermi soorunami kommunit Namminersorlutillu Oqartussat kalluarneqassapput.

Immikkoortut pingaarnert uku immikkuullarissumik pisariaqartinneqartutut oqaatigineqassapput:

- Akiligassiissutinik elektroniskimik suliaqarneq
- Imminut sullinneruneq (Sullissivik)
- Pigaartuunissamut pilersaarutit digitaliusut
- Tunngaviusumik paasissutissanut programmi, tassunga ilanngullugit tunngaviusumik ataatsimoortumik nalunaarsuineq aammalu Pitu pillugu suliniut.
- Inummut paasissutissat pillugit inatsisip nutaap atuutilersinneqarnera

ERP

Naalackersuinikkut Ataqaatigiissaarisartoqaatigiit septembarip 25-anni 2018-imi ERP pillugu suliniutip aaqqissuussaanerata ataatsimoorullugu ingerlanneqalerluni allanngortinnissaa tusaatissatut tiguaat. Siunissami aaqqissuussaansaa pillugu erseqqissumik saqqummiussisutigineqarpoq, tamannalu tapersorsorneqarpoq.

ERP pillugu suliniutip ingerlateqqinneqarnissaanut atatillugu ataatsimeeqatigiit isumaqaatigiissutigaaq, systemip piviusunngortinneratigut pissarsiassaasinnaasut qitiulluinnartut, ilaatigut ingerlatsinermik aningaasalersuinikkut aammalu isumalluutininik allanut atuinissaq periarfissanngussamat.

Ataatsimoortumik aningaasartuutissanik aningaasalersuinissaq pillugu ataatsimeeqatigiit akunnerminni isumaqaatigiissutigissavaat. Tamanna tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu tamatumunnga erseqqissaassuteqassapput pilersinneqarnissaalu piareersarlugu, taakkununnga ilanngullugit piumasaqaatinik qulakkeerineq aaqqissuussinikkut, naleqquttumik malittarisassiornikkut aammalu aningaasalersuinikkut.

Pisortani atuuffinnik ataqaatigiissaakkanik ataatsimoortunik pilersitsineq

Pisortani sulisoqarfiit amerlasuut pisariillisaaffigineqarnissaannut piginnaasanik naammattunik pisariaqartinneqartunik peqanngilaq. Tamatumunnga peqatigitillugu teknikkikkut ineriartortoqarpoq, suliassat ilaat sumi inissisimaneq apeqqutaatinnagu naammassineqarsinnaalerlutik. Tamakkua kingunerisaannik pisortani atuuffinnik ataatsimoorussanik/ataqaatigiissaakkanik pilersitsisoqarnissaa periarfissaalerpoq. Taamatut periarfissaqartoqalerneru annertuumik pissarsissutaasinnaanera nalilerneqarpoq. Taamatut nikittoqassappat piffissaq aqutsinerlu qitiutinneqassapput.

Tamatuma saniatigut namminersorlutik oqartussani namminermi aammalu namminersorlutik oqartussani kommunillu akornanni susasaqarfiit akimorlugit pitsanngorsaataasinnaasut pilersissinnaanissaannut pisariaqartinneqartumik sinaakkusiinissaq Naalackersuisunit sulissutiginiarneqarpoq.

Naalackersuisut kommuninik qanimut oqaloqateqartarniarput inatsisiliornissamut piareersaataasumik suliaqartoqarnissaa pisariaqartinneqassappat.

Suliassaqarfiit erseqqissut arlaqarput, ataatsimoortumik ingerlatsiffiginerisigut pingaarutilimmik iluaqutissarsiffiusinnaallutillu pikkorinnerulerfiusinnaasut, soorlu makku:

- Allattariarsorluni nutsigassat (TMS-systemi kommunini iluatsilluartumik atorneqaleraluttuortoq)
- Pisortat pisiniartarneri (Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni pisiniartarnermut tunngasunik suleqatigiinneq maannakkut nukittorsarneqartoq)
- Pisortat illuutaannik ingerlatsineq aserfallatsaaliisarnerlu (annertoorujussuarnik pissarsissutaasinnaanera toqqammavissaqarunarpoq assigiissaakkamik suleriaaseqarnikkut, assigiinnillu systemeqarnikkut il.il.).

Eqqagassalerineq:

Septembarip 25-ianni 2018 Politikkikkut Ataqtigiissaarisartoqtigiit ataatsimiinnerminni nuna tamakkerlugu eqqagassalerinermi aaqqiissuteqarnikkut atuutilersitsinissamut tunngasumik saqqummiussissut eqqartorpaat.

Kommunit ataatsimoorlutik eqqagassalerinermi selskabiliornerisigut qitiusumi ikuaallaavinnik marlunnik pilersitsisoqarsinnaanera siulittuutigineqarpoq, tamarmik immikkut akunnermut tonsinik marlunnik tiguisinnaasut, aappaa Sisimiuni aappaalu Nuummi inissisimassallutik. Qaqortumi, Maniitsumi Aasiannilu uuliakumik ikuaallaavinnik pilersitsisoqarnissaa siunniunneqarpoq.

Taamatut aaqqiissuteqarnissaq kommunit ataatsimoorlutik suliarissavaat. Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit 6 mio koruunit tikillugit tapiissuteqarnikkut immikkuualuttut tamaasa ilanngullugit pilersaarusiortoqarnissaa Naalackersuisut tapersorsorpaat. Taamaattumik suliniut ataatsimoortumik tapiissutinit maannakkorpiaq sunnerneqassanngilaq. Suliap ingerlariaqqinnissaanut ilanngullugu ataatsimeeqatigiit isumaqtigiissutigaa, pilersaarummi tamarmiusut nassuiaatiniittut suliniummut tunngasut nutarterneqassasut, aningaasaleeqataanissamik pisariaqartitsisoqarnerisigut erseqqinnerusumik allaaserineqassasoq aammalu tassunga tunngatillugu naammaginartumik agguataarisoqarnissaa eqqartorneqassasoq, aallaaviatigut atuisunik akiliititsiffiunissaa, Nukissiorfinnut kissamik sinneruttumik tunisaqarnermi nalinganik taasaqarnissaq immaqalu ungasinnerusigut eqqarsaatigalugu pisortat akiligaannik tassunga amerlanerusunik tapiisoqartalerinissaanik pisariaqartitsineq.

Ineqarnermut tunngasunik suliassanik tunniussinissamut piareersarneq

Naalackersuinikkut Ataqtigiissaarisartoqtigiit septembarip 25-anni 2018-imi ataatsimiinneranni eqqartorneqartut naapertorlugit Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik aamma Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik kommunit suleqatigalugit januaarip aallaqqaataani 2020-imi inissiat attartortittakkat kommuninit aqutarineqalernissaanut piumasaqaatit pisariaqartinneqartut naammassiniarlugit suleqatigiinnermik aallartitsissaaq.

Peqatigitillugu Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup attartortitsinermit inatsisissaq nutaaq pillugu suleqatigiissitaq aggersarniarpaq, tamatuminnga suliaqarneq nangeqqinneqarniassamat.

Suliniutinik atuutilersitsisarneq sivisusarpoq

Ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiisummi 2018-imeersumi ukiaanerani inatsisit nutaat akuersissutigineqartut ukiup tullissaani januaarip aallaqqaataani atuutilersussat allaffissornikkut pisariaqartumik aaqqissuussiffigineqarnissaasa ajornakusoorsinnaanerani paasinnineq ingerlateqqinneqarpoq.

Ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat, DUT-imi tunngavik tunngavigalugu kommuninut aningaasatigut kingunerisassat ima aalajangersarneqartariaqartut, ajornartorsiutitut taaneqartup kingunerisaanik ukiuni siullerni ilimagisamik kommunit aningaasartuutissaat erseqqissumik eqqarsaatigisariaqartut. Tassunga tunngatillugu aamma isumaqatigiissutigineqarpoq, inatsisissat siunnersuutini aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaataasartut, kommuninut attuumassuteqartut, atuutilersitsinissamat tunngasortaa ersersinneqassasoq aammalu aningaasartuutissat kommuninut tunngasuteqartut erseqqissaatigineqqassallutik.

2020-imut ataatsimoortumik tapiissutissanut isumaqatigiissuteqarnissamik piareersaaneq

Ataatsimeeqatigiit anguniarpaat kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni ataatsimoortumik tapiissutisiassat pillugit isumaqatiginninniarnit naammassineqassasut aammalu ukioq mannamut sanilliullugit siusinnerujussuakkut inaarneqassasut. Ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat, 2020-mut isumaqatigiissut sapinngisamik naammassillugu isumaqatiginninniutigineqassasoq, juunillu 15-iat 2019 qaangernagu isumaqatigiissutigineqassasoq.

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannik attartortittakkanik aquaqaalersinnaanermit piareersarneq immikkut sammisatut isikkoqassaaq, taannalu immikkut ittumik siunnerfilerlugu suliarineqassaaq.

2020-mut ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isumaqatiginninniarni utertitsissutaasartunik aaqqissuussinerit allanngortinneqarnissaannut tunngasunik qulaajaanissamik immikkut sammisaqarfiussapput. Tamatumani anguniarneqarpoq kommunit Namminersorlutillu Oqartussat allaffissornikkut aningaasartuuteqarnissaannik oqilisaassinissaq.

Ulloq unnuarlu najugaqarfiit (tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit) aqutarilersinnaaneriniq aammalu kommunit nammieernerulernissaannut tunngatillugu pilersitsinissamat suliareqqaagassat pillugit apeqqutit aammalu pisariaqanngikkaluamik inatsisiliortoqartarnersoq pillugu qulaajaanissaq ataatsimeeqatigiit akornanni ataavartumik eqqartueqatigiittarnikkut erseqqissaatigineqarumaarpoq. Assigisanik siusinaartumik pensionisiaqarneq pillugu nutarterinerup nalilersuiffigineqarnissaa allami taaneqartoq eqqarsaatigalugu 2020-mut ataatsimoortumik tapiissuteqarnissamat

isumaqatigiissummut pingaaruteqalersinnaavoq. Politikkikkut Ataqaatigiissaarisartoqatigiit suliap tamassuma ingerlanera pillugu ilisimatinneqartassaaq.

2019-imut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit

Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat, 2019-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi allassimaneratut 1.490.472.000 koruuninik amerlassuseqassapput. Ilanngussaq 1-imi takuneqarsinnaavoq isumaqatigiissut aqputigalugu ataatsimoortumik tapiissutit 2018-imut sanilliullugu qanoq allanngortinneqarsimanersut. Isumaqatigiissummi immikkuualuttortat ataani nassuiaatigineqarput.

1. Ataatsimoortumik tapiissutinik annikillitsineq

Inuiaqatigiit katitigaanerisa nikeriarnerat utoqqaat amerlineri inuusunnerusullu ikiliartornerinik katitigaasut, ukiumiit ukiumut pisortat aningaasaqarneranni oqimaqatigiissitsinissaq sakkortusisamik unamminarnerulersarpoq. Tamanna pissutigalugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu annertunerusumik naammassisaqarsinnaanerup suliassanillu pilertornerusumik suliaqarsinnaanerup siuarsarnissaanut pisariaqartunik suliniuteqartoqartariaqarput. Tassunga atatillugu Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissutit tamarmiusut 25 mio. koruunit ikilisinnaat ilanngunneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat kommuninut tapiissutaasa pingaaruteqarnerat eqqarsaatigalugu, taakkunanga 10 mio koruunit ataatsimoortumik tapiissutinut ilanngunneqarput. Tamanna 2018-imut aningaasanut inatsisissamat isumaqatigiissummut toqqaannartumik ilassutigineqarpoq, tassanilu aalajangersarneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu naammassisaqarsinnaanerup nikeriartinneqarnissaanut sapinngisamik assigiimmik piumasaaqatitaqartariaqartut. Tamanna atuutissaaq, qanorluunniit Namminersorlutik Oqartussat namminneq aningaasartuutigippassuk imaluunniit kommunit aqunneqarnissaannut aningaasanut inatsit aqputigalugu aningaasartuutaassappata, allatut oqaatigalugu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit aningaasaliissutigineqarput.

Naalackersuisut AIS2019-imikommuninut ataatsimoortumik tapiissutissani killiliussanik ileqqaaruteqarnissaq ilanngunneqarsimammat Kommunit akueriuminaatsippaat, suliap ingerlanerani siusissuklut kommunit peqataateqqaarnagit. Tassunga atatillugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlataqarfisa annertuut ilaat, peqqinnissaqarfik, taamatut ileqqaarfigineqanngimmat kommunit eqqarsarnartoqartippaat; akerlianilli kommunit ingerlataqarfii annertuut, atuarfeqarneq isumagininnermullu tunngasut ileqqaarfigineqaratik.

2. 2017-imut ineqarnermut tapiissutit iluarsivigineqarneri

Ineqarnermut tapiissutinut aningaasartuutit 2017-imi missingersuusiarineqarnerinit ikinnerulaarput. Ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaat 2019-imi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat 4.680.000 kr.-nik ikilisinneqassasut, tassa naatsorsuutigisamat sanilliullugu 2017-imi atuisimanermut akiliutit.

2.1. 2019-mut ineqarnermut tapiissutinut iluarsissutit

Ineqarnermut tapiissutitut aningaasartuutit qaffasissusaat pillugu nutaamik naatsorsuinerup kingunerisaanik 2019-imiit tamanut tapiissutit ukiumut 5.000.000 koruuninik ikilisinneqarput. Iluarsisarnermut aaqqiissut nalinginnaasoq sunnerneqassanngilaq taamaattumillu kommuninut ilanngaait ilanngaatigereerlugit sunniutai nul-imiissapput.

3. 2017-imi siusinaartumik soraarnerussutisiat iluarsiivigineqarneri

2017-imi siusinaartumik soraarnerussutisianut aningaasartuutigineqartut naatsorsuutigisamit appasinnerungaatsiarsimapput. Tamanna tunngavigalugu ataatsimeeqatigiit isumaqatigiissutigaa 2019-imi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat 9.146.000 kr.-nik ikilisinneqassat.

4. Danmarkimi Kalaallilu Nunaanni inissinernut qitiusumik aningaasaliissutit

2011-mi Innarluutilinnut susassaqrifiup kommuninut tunniunneqarneranut atatillugu isumaqatigiissutigineqarpoq innarluutillit Danmarkimi immikkut ittumik akisuupilussuarmik inissinneqarneranni kommuninut aningaasatigut tapersiissutissat qitiusutut siunertamut aningaasassat aningaasanut inatsimmit immikkoortinneqartassasut. Tamatuma kingorna aningaasaliissutit nunatsinni inissiisarnernut aamma atorsinnaasunngortinneqarput. Aningaasat immikkoortitat aningaasanut inatsimmi Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu inissinernut qitiusumik immikkoortitat pillugit konto pingaarnerup 30.13.07-ip ataani inissinneqarput.

Siunertamut aningaasat immikkoortinneqartut ataatsimoortumik tapiissutit ikilisinneqarnerisigut aningaasalersorneqassapput.

Aningaasat 9 mio. koruunit aningaasanut inatsimmi Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu inissinernut qitiusumik immikkoortitat pillugit konto pingaarnerup 30.13.07-ip ataani 2017-imi immikkoortinneqarput. Taamaattoq aningaasanit immikkoortitanit 7.627.000 koruunit 2017-imi atornerqarsimapput, taamaammatt 2019-imi ataatsimoortumik tapiissutissat 1.373.000 kr.-nik amerlineqarput, 2017-imi atuinikinnerussutigisimasanut naapertuuttumik.

5. 2012-imi akileraarusersuineramik allannguinerup atuutsilerneru

Inatsisartut 2012-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni akileraartarnikkut allannguisoqarnissaa akuersissutigaat. Akileraarusersuisarnermik allannguinerit ilaatigut sinneqartoortutit ingerlaannartumillu nalikilliliisarnernut malittarisassanut tunngasuupput, tassani aningaasatigut kingunerisassat ukiut arlallit 2035-p tungaanut atulersikkiartuarneqassapput.

Ataatsimut tapiissutit tamanna tunngavigalugu 2022-mit 1.077.000 koruuninik qaffanniarlugit ataatsimeeqatigiit isumaqatigiipput.

6. Pinngitsoorani soraarnerussutisiani aaqqissuussaqaarneq

Inatsisartut 2016-imi ukiakkut ataatsimiinneranni immikkoortoq 19 Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat akuersissutigineqarpoq. Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissaq pillugu Inatsisartut inatsisaata kingunerisaanik, Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut

akiliuteqarnerulernerit kingunerannik akileraarutitigut iluanaarutissaraluit kommunit annaassavaat. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaata akuersissutigineqarnerata kinguneranik kalaallit aningaaserivii soraarnerussutisiallit pillugit neqeroortitsissuteqarput, taamaattoqarneranilu Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut akiliisarnerit amerlissapput, taamaammat kommunit akileraarutitigut iluanaarutissaraluit ikinnerullutik.

Ataatsimeeqatigiit tamanna tunngavigalugu ataatsimoortumik tapiissutit 2022-mi soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap atulersinniarnanarut atatillugu 10.525.000 koruuninik amerlineqassasut isumaqatigiissutigivaat. Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaaffiusussap atuutilersinnera 2024-p tungaanut ingerlassaaq.

Ataatsimoortumik tapiissuteqartarnermut periuseq atuuttoq naapertorlugu kommunit akornanni siusinnerusukkut atorneqartoq assigalugu 2019-imi aningaasat agguanneqassasut isumaqatigiissutigivaat. Tamatuma saniatigut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap atulersinniarnera ilutigalugu, kommuninut ataasiakkaanut aningaasaqarnikkut kinguneqarnera tunngavigalugu kommunit annaasaqartarnerat taarserneqartassasoq ataatsimiittuni isumaqatigiissutigineqarpoq. Pissutsit tamakku Inatsisartut inatsisaata kingunerisaanik kommunit akileraarutitigut iluanaarutissaraluatut annaasaannik ataatsimoortumik tapiissutit annertussusaatigut qaffanneqarnissaannut atuupput.

7. Juli 2021-mi siusinaartumik soraarnerussutisianik 100 procentimik aningaasalersuisarnissamut ikaarsaariarneq

Siusinaartumik soraarnerussutisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat qulaani taaneqartoq naapertorlugu, siusinaartumik soraarnerussutisianut aningaasartuutit kommunimit 100 %-imik aningaasalersuisoqartalissaaq, ullumikkut Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni 50/50 %-imik aningaasalersorneqarpoq.

Ataatsimut tapiissutit tamanna tunngavigalugu 2022-mit 56.675.000 koruuninik qaffanniarlugit ataatsimeeqatigiit isumaqatigiipput. 2019-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuuteqarnermi Siusinaartumik soraarnerussutisiallit pillugit konto pingaarnermut aningaasaliissutit assingusumik ikilineqarnissaat naapertuuttumik amerlineqassapput.

Susasaqarfimmi aningaasaliissutinik amerliliinikkut 2022-miit siusinaartumik soraarnerussutisiat aningaasartuutigineranut taarsiullugu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit 212 mio. koruuniussapput, tassanilu 2020-mi ukiorlu taanna ilanngullugu 98,55 mio. koruuniussapput 2021-milu 155,325 mio. koruuniussallutik.

Siusinaartumik soraarnerussutisiaqarnermut aaqqissuusseqqinnerup naliliiffiginissaanut 2019-ip ingerlanerani inarneqarnissaa siusinnerusukkut isumaqatigiissutigineqarpoq, taamaaliortoqarpammi 2020-mut ataatsimoortumik tapiissutit isumaqatigiissutigineqarfinginnerini sapinngisamik naammassineqassammat. Naliliinermi

matumani siusinaartumik soraarnerussutisiaqarnerup sunniutai susassaqarfimmut killilikkamut naatsorsuutigisamik sunniutai qanoq innersut ilaatinneqarput, matumani piginnaangorsaaqqinneq aamma nikerartumik suliffiit ilanngullugit.

8. Nunani allani pensionisianut aaqqissuussanut akiliutigisat akileraarusersorneqarnerat.

Nunani allani soraarnerussutisiaqarnermut aaqqissuussinernut akiliutit akileraarusersornerisa nangittumik atulersinniarnernut atatillugu, ataatsimoortumik tapiissutit 2022-miit 1.211.000 koruuninik amerlineqassapput.

9. Nukissiuutinut akigititanik aaqqissuusseqqinneq

Nukissiorfiit innaallagissamik imermillu pilersuineranut akinik appaaniarnermut atatillugu, ataatsimoortumik tapiissutit 2019-imi 1.976.000 koruuninik ikilineqassapput aamma 2020-miit 988.000 koruuninik ikilineqarlutik

10. Kommunit Sullissivik.gl-imut tapiissutaat

Kommuninut ataatsimoortumik tapiissuteqartarnikkut Sullissivik.gl-ip ingerlanneqarneranut maannamut ukiumut 2.000.000 koruuniupput. Aningaasaliissutit maanna konto pingaarneq 40.98.01 Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfimmut ilanngunneqareerput. Ataatsimoortumik tapiissutit taamaattumik 2.000.000 koruuninik ikilineqassapput. Nuussineq kommuninut ataasiakkaanut aningaasatigut kinguneqartitsinaviangilaq.

11. Qeqqata Kommuniani nakkutilliisoqartitsineq, Unesco

Ulloq manna tikillugu Kommune Kujallermi aamma Avannaata Kommuniani nakkutilliisoqartitsisoqarpoq. Unesco aqputigalugu inissisimalernikkut Qeqqata Kommuniani assingusumik aaqqiissusiortoqassaaq. Taamaattumik ataatsimoortumik tapiissutit ukiumut 214.000 koruuninik amerlineqassapput.

12. Pissutsit allat

Isumaqatigiisummi matumani ataatsimoortumik tapiissutit amerlassusaat konto pingaarneq 20.05.20 Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini 2019-imut aningaasatigut inatsisissatut siunnersuummi assingusumik aningaasaliissutissat takuneqarsinnaapput.

Inatsisissatut siunnersuutip akuersissutigineqarnerata kingunerisaanik kommuninut aningaasaqarnikkut kinguneqaratarnissaa eqqarsaatigalugu, imaluunniit allannguuteqartoqarneratigut kommuninut aningaasaqarnikkut kinguneqaratarnissaa eqqarsaatigalugu, 2019-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneernejarnissaanut pingajussaaneernejarnissaanullu allannguisoqarsinnaasoq ataatsimeeqatigiinnit isumaqatigiisutigineqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq maannakkut sammisat pissutsillu makku pineqassasut:

- MIT-p pilersuineranut immikkoortuani akinik assigiimmik periuseqarnerup suliareratarnissaanut kommuninut sunniutaasinnaasut.

Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni ilassutitut isumaqatigiissut manna oqartussaallutik aningaasaliissuteqartusat akuersissuteqarnissaat sillimaffigalugu atsiorneqarpoq.

Nuuk ulloq ____ oktobari 2018

Vittus Qujaukitsoq
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq

Ane Hansen
Borgmesteri, Kommune Qeqartalik

Asii Chemnitz Narup
Borgmesteri
Kommuneqarfik Sermersooq

Kiista P. Isaksen
Borgmesteri, Kommune Kujalleq

Malik Berthelsen
Borgmesteri
Qeqqata Kommunia.....

Palle Jerimiassen
Borgmesteri, Avannaata Kommunia

Ilanngussaq 1. Ukiumut missingersuusiorfiusumut 2019-imut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isumaqatigiissummi immikkuualuttut

	Isumaqatigiissut	---- mio. kr. ----		
	2019	2020	2021	2022
2018-imut isumaqatigiissut naapertorlugu aallaavigisat	1.521.687	1.531,2	1.595,3	1.595,3
1. Ataatsimoortumik tapiissutinik annikillisitsineq	-10.000	-10,0	-10,0	-10,0
2. Ineqarnermut tapiissutinut iluarsiiissutit	-4.680	0,0	0,0	0,0
2.1. 2019-mut ineqarnermut tapiissutinut iluarsiiissutit	-5.000	-5,0	-5,0	-5,0
3. Siusinaartumik pensionisianut iluarsiiissutit	-9.146	0,0	0,0	0,0
4. Danmarkimi Kalaallillu Nunaanni inissiinernut qitiusumik aningaasaliissutit	1.373	0,0	0,0	0,0
5. 2012-imi akileraarusersuineramik allannguinerup atuutsilernera	0	0,0	0,0	1,1
6. Pinngitsoorani soraarnerussutisianik aaqqissuussaqaarneq	0	0,0	0,0	10,5
7. Juli 2021-imi siusinaartumik soraarnerussutisianik 100 procentimik aningaasalersuisarnissamut ikaarsaariarneq	0	0,0	0,0	56,7
8. Nunani allani pensionisianut aaqqissuussanut akiliutigisat akileraarusersorneqaarnerat.	0	0,0	0,0	1,2
9. Nukissiuutinut akigititanik aaqqissuusseqqinneq	-1.976	- 1,0	- 1,0	- 1,0
10. Kommunit Sullissivik.gl-imumt tapiissutaat	-2.000	-2,0	-2,0	-2,0
11. Qeqqata Kommuniani nakkutilliisoqartitsineq, Unesco	214	0,2	0,2	0,2
Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit nutaat	1.490.472	1.513,4	1.577,5	1.647,0